

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI

ISSN 1300-3623

MALİYE DERGİSİ

Temmuz - Aralık 2015, Sayı: 169

MALİYE DERGİSİ
Temmuz - Aralık 2015
Sayı 169

Sahibi

Maliye Bakanlığı
adına

Dr. Genç Osman YARAŞLI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Fusun SAVAŞER

Yayın Kurulu

Başkan Dr. Genç Osman YARAŞLI
Müşteşar Yardımcısı
Üye Ertan ERÜZ
Strateji Geliştirme Başkanı
Üye Dr. Niyazi CANGİR
Bakanlık Müşaviri
Üye Dr. Hakan KARABACAK
ABDİD Başkanı (V)

Dergimiz HAKEMLİ DERGİ olup, yılda iki kez yayınlanmaktadır.

Dergimizde yayımlanan makaleler en az üç hakem tarafından okunmaktadır.

Yönetim Merkezi ve Yazışma Adresi

Maliye Bakanlığı
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Devlet Mahallesi Dikmen Caddesi
No:12 M Blok K:3
06420 Yenişehir-Çankaya / ANKARA
Tel: 415 12 08 - 415 12 38
e-mail: sgbmakale@sgb.gov.tr

Baskı Tarihi: Ocak 2016

Tasarım - Baskı

İVME : 230 67 01
Hermes Tanıtım Ofset Baskı Hizmetleri
Kağıtçılık Ltd.Şti.
Büyük Sanayi 1. Cad. No:105
İskitler-Ankara

Yayın Türü

Yaygın Süreli Yayın

Dergimizde çıkan yazıların başka yayın organlarıncı aynen yayınlanması Bakanlığımızdan alınacak yazılı izinle, alıntılar yapılması ise kaynak gösterilmesi koşulu ile mümkündür.

Dergide yayımlanan makalelerdeki fikirler ve görüşler Maliye Bakanlığını bağlamaz.

www.sgb.gov.tr

MALİYE DERGİSİ

169. SAYIDA ÇALIŞILAN HAKEM HEYETİ

Prof.Dr. Mehmet ARSLAN	Prof.Dr. Osman PEHLİVAN
Prof.Dr. Ömer Faruk BATIREL	Prof.Dr. Abuzer PINAR
Prof.Dr. Recai DÖNMEZ	Prof.Dr. İsa SAĞBAŞ
Prof.Dr. Cevat GERNİ	Prof.Dr. Yusuf TUNA
Prof.Dr. Ramazan GÖKBUNAR	Prof.Dr. Ahmet ULUSOY
Prof.Dr. Tevfik GÜRAN	Prof.Dr. Gülden ÜLGEN
Prof.Dr. Ahmet İNCEKARA	Prof.Dr. Halit YANIKKAYA
Prof.Dr. Ahmet KAL'A	Prof.Dr. Ahmet Burçin YERELİ
Prof. Dr. Yusuf KARAKOÇ	Doç.Dr. Tekin AKDEMİR
Prof.Dr. Sadık KIRBAŞ	Doç.Dr. Murat ASLAN
Prof.Dr. Naci Birol MUTER	Doç.Dr. Murat DEMİR
Prof.Dr. Nagihan OKTAYER	Doç.Dr. İbrahim DURSUN
Prof.Dr. Sabri ORMAN	Doç.Dr. Birol KARAKURT

Maliye Bakanlığı tarafından 1973 yılından beri çıkarılmakta olan ve 150. sayısından başlayarak yılda iki kez *hakemli dergi* statüsünde yayımlanan "Maliye Dergisi" içeriğindeki makaleler, ayrıca Econlit ile TÜBİTAK ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı tarafından dizinlenmektedir.

ISSN 1300-3623

İçindekiler / Contents

Sunuşix

Odak Konu: Etkinlik ve Adalet Bakımından Vergi Yapımızda Reform İhtiyacının Değerlendirilmesi

Focus Subject: Assessing the Need for Reform in Turkish Tax Structure in terms of Effectiveness and Justice

Evsel Katı Atıkların Vergilendirilmesi: Türkiye’de Çevre Temizlik Vergisine Fayda İlkesi Çerçevesinde Eleştirel Bir Bakış 1

Taxation of Household Solid Waste: A Critical Perspective to the Sanitation Tax in Turkey in the Context of Benefit Principle

Yrd.Doç.Dr. Suat Hayri ŞENTÜRK, Yrd.Doç.Dr. Levent Yahya ESER

Arş.Gör. Sedat POLAT

Vergi Yüğü ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Örneđi..... 21

The Relationship between Tax Burden and Economic Growth:

The Case of Turkey

Doç.Dr. Taha Bahadır SARAÇ

Diğer Makaleler / Other Articles

Kamu İdarelerine Kanunla Tanınan Yargı Harcı Muafiyetinin Yeniden Düzenlenmesi İhtiyacı..... 36

Need for Revision of Exemption from Judicial Fees Granted by Law to Public Administrations

Dr. İlhami ÖZTÜRK

Vergi Usul Kanunu’na Göre “Tebliđ”de Yapılan Hatalar ve Yargının Konuya Bakışı 55

The Faults Made in Tax Notification in Accordance With the Tax Procedure Law and Outlook on the Issue by Judicial Bodies

Arş.Gör. Ahmet İNNECİ, Doç.Dr. Neslihan COŞKUN KARADAĞ

Türkiye’de Ortodoks Mali Üyum Dönemleri ve Ekonomik Etkileri 70

Orthodox Fiscal Adjustment Periods and Its Economic Effects in Turkey

Yrd.Doç.Dr. Cihan YÜKSEL, Prof.Dr. Abuzer PINAR

İmam Ebu Yusuf’un Kamu Maliyesi Alanına Katkısı..... 97

Imam Abu Yusuf’s Contribution to the Field of Public Finance

Arş.Gör. Şahin YEŞİLYURT

Yazarlar Hakkında 119

Yayın Kuralları 121

Maliye Dergisi'nin Temmuz 2016'da Yayımlanacak 170'inci Sayısı İçin Makale Duyurusu

Bilindiği üzere ihtiyaçlara nazaran kaynaklar her zaman kıttır. Bu bakımdan kaynakların optimal dağıtımı iktisadın temel uğraşı alanıdır. Ancak çevremizde gelişen olaylar ve buna bağlı mülteci sorunu, küresel ekonomik krizler, toplumsal refahı daha da artırma beklentileri gibi olaylar kamuda kaynak kullanımındaki etkinliği daha da arttırmamızı zorunlu kılmaktadır. Bu bakımdan, Bakanlığımız tarafından iktisadi ve mali konularda hakemli dergi olarak yılda iki kez yayımlanan Maliye Dergisi'nin **Temmuz 2016'da** yayımlanacak 170'inci sayısının "**Kamu Harcamalarında Etkinliği Arttırma Arayışları**" konusuna odaklanmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda, Derginin söz konusu sayısında;

- Kamu harcamalarında etkinlik ve büyüme ilişkisi,
- Kaynakların tahsisinde etkinlik; kamu kesiminin optimal büyüklüğü,
- Etkinliği arttırılabilecek harcama alanları,
- Harcamalarda etkinliği arttırabilecek yöntemler,
- Kamu maliyesinin kurumsal yapısının harcamalarda etkinliğe tesiri,
- TBMM'nin etkinliği arttırmada rolü,
- Harcamaların denetimi ve etkinlik,
- Kamu harcamalarının finansman biçimi ve etkinlik,
- Sosyolojik grupların kamu harcamalarının etkinliği üzerindeki etkileri,
- Teşvik politikaları ve etkinlik,

gibi konuları **ülkemizi merkeze alarak inceleyen ve mutlaka politika önerileri içeren** makalelere öncelik verilecektir.

Bu konuda yayın yapmak isteyen değerli araştırmacıların yayın kurallarına uygun çalışmalarını en geç **1 Mayıs 2016** tarihine kadar göndermeleri gerekmektedir.

Önemle duyurulur.

Yayın Kurulu

Maliye Dergisi'nin Ocak 2017'de Yayımlanacak 171'inci Sayısı İçin Makale Duyurusu

Çağdaş pek çok ülkede olduğu gibi sosyal güvenlik sistemi yapılan reforma rağmen bir sorun alanı olarak yerini koruyor. 2015 yılında Merkezi Yönetim Bütçesinden sosyal güvenlik sistemine 80.083 milyon TL transfer edilmiştir. Bunun 50.426 milyon TL'si açık finansmanı niteliğinde olup, GSYİH'ye oranı yüzde 2,6'dır. Sosyal güvenlik sisteminde her emekliyi dört çalışanın (aktif/pasif oranı) finanse etmesi gerekirken halen ülkemizde iki (1,96) çalışan finanse etmektedir. 2008 yılında yürürlüğe giren reform niteliğindeki yasal düzenlemelerin yeterli olup olmadığı ve yeterince uygulanıp uygulanmadığı araştırılmaya muhtaç görülmektedir.

Genel olarak yoksullukla mücadelede, özellikle de sosyal yardımlar alanında son on yılda önemli gelişmeler olmuştur. Sosyal yardımlara 2015 yılında Merkezi Yönetim Bütçesinden 33,7 milyar TL harcanmıştır. Sosyal yardım harcamalarının Merkezi Yönetim Bütçesi içindeki payı yüzde 6,7, GSYİH içindeki payı yüzde 1,7 seviyelerine yükselmiştir. Sosyal yardım harcamalarının GSYİH'ye oranının AB ülkelerindeki gibi yüzde 3 seviyelerine çıkarılması hedeflenmektedir. Ancak bir yandan mevcut kaynakların, diğer yandan tahsis edilecek ilave kaynakların kullanımının doğru şekilde izlenmesi, denetlenmesi ve sosyal politika araçlarının muhtemel riskler göz önünde bulundurularak tasarlanması gerekmektedir.

Bu bakımdan, Bakanlığımız tarafından iktisadi ve mali konularda hakemli dergi olarak yılda iki kez yayımlanan Maliye Dergisi'nin **Ocak 2017'de yayımlanacak 171'inci sayısının "Türkiye'de Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Sisteminin Etkinliğinin ve Sürdürülebilirliğinin Arttırılmasına Yönelik Reformlar"** konusuna odaklanmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda, Derginin söz konusu sayısında;

- Sosyal güvenlik sisteminin uzun vadede aktüeryal dengesinin sağlanması,
- Nüfusun yaşlanmasının yarattığı sorunlar,
- Sosyal güvenliğin kurumsal yapısı,
- Yoksullukla mücadelede seçilen araçların uygunluğu,
- Bütüncül bir sosyal yardım sisteminin kurulup kurulmadığı,
- Sosyal yardımlarda kurumsal yapının dağınıklığı ve koordinasyon sorunları,
- Seçilen araçların yoksulluğu azaltmada etkisi,
- İzleme ve denetimin yeterli düzeyde olup olmadığı,
- Sosyal yardımların istihdam üzerindeki etkileri,
- Kayıtdışı istihdamın önlenmesi,
- Mülteciler ve göçmenlere yapılan sosyal yardımlara ilişkin sorunlar,

gibi konuları **ülkemizi merkeze alarak inceleyen ve mutlaka politika önerileri içeren** makalelere öncelik verilecektir.

Bu konuda yayın yapmak isteyen değerli araştırmacıların yayın kurallarına uygun çalışmalarını en geç **1 Kasım 2016** tarihine kadar göndermeleri gerekmektedir.

Önemle duyurulur.

Yayın Kurulu

SUNUŞ

Değerli Okuyucu,

*Maliye Dergisinin elinizde bulunan 169'uncu sayısının odak konusu “**Etkinlik ve Adalet Bakımından Vergi Yapımızda Reform İhtiyacının Değerlendirilmesi**” dir. Bu sayı altı makaleyle yayımlanmaktadır.*

Odak konuyu belirlerken beklentimiz bir bütün olarak vergi yapımızın etkinlik ve adalet açısından değerlendirilmesiydi. Çünkü sistemin bütününe yönelik bir değerlendirme ve tasavvurunuz yoksa verginin labirentlerinde yönünüzü kaybedeceksiniz demektir.

Ayrıca bu konuda Dergimize çok sayıda makale gönderileceğini düşünmüştük. Ancak maalesef beklentilerimiz gerçekleşmedi. Üstelik bu sayı, Yayın Kurulu Başkanı olduğumdan beri en az makale gönderilen ve en az makaleyle yayınlanan sayı oldu.

Bunun sebepleri üzerinde elbette düşündük. Konuları bir yıl önceden belirliyoruz. Dolayısıyla yazarlara yeterli zamanı verdiğimizizi düşünmüyoruz.

Gelen bütün makaleleri, Dergide açıkladığımız yayın kuralları ve ilmi yeterliliği bakımından değerlendiriyoruz. İlmî yeterlilik ve bir soruna çözüm önerisi getirme ilkelerinden taviz vermiyoruz. Bu durum, makale kabul oranını düşürüyor.

Sanırım bu husus Dergimize gönderilen makale sayısının azalmasının sebeplerinden birini teşkil ediyor. Ancak bu ilkelerden taviz vermemiz söz konusu olmayacaktır. Çünkü bu dergiyi fikri olanın fikrinden yararlanmak için çıkarıyoruz.

Ancak gönderilen makalenin azalmasına sebep olabilecek bir yönetim kusuru varsa doğrusu bunu da bilmek ve düzeltmek isteriz.

Daha önce belirttiğimiz gibi, odak konuları, tartışılmasında fayda gördüğümüz konular arasından seçiyoruz. Bu vesileyle odak konuda hazırlamakta olduğu makaleyi herhangi bir sebeple ilgili sayıya yetiştiremeyen yazarlara, makalelerini Dergimizin sonraki sayılarında da değerlendirebileceğimizi bildirmek isterim.

Dergimizin;

*- Temmuz 2016'da yayımlanacak 170'inci sayısının odak konusu “**Kamu Harcamalarında Etkinliği Arttırma Arayışları**”,*

*- Ocak 2017'de yayımlanacak 171'inci sayısının odak konusu ise “**Türkiye’de Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Sisteminin Etkinliğinin ve Sürdürülebilirliğinin Arttırılmasına Yönelik Reformlar**”,*

olarak belirlenmiştir.

*Her iki konuyu **ülkemizi merkeze alarak inceleyen ve mutlaka politika önerileri içeren** makalelerinizi bekliyoruz.*

Unutmayınız, alanında saygın ve takip edilen bir Dergiyi ancak birlikte çıkarabiliriz!

Son olarak, bu sayı için makale gönderen yazarlara, hakem heyetine, Derginin yayımlanmasında ve dağıtımında emeği geçen bütün mesai arkadaşlarıma ve okuyucularımıza teşekkür ediyorum.

Sağlık ve afiyetle kalınız.

*Dr. Genç Osman YARAŞLI
MüsteŐar Yardımcısı
Yayın Kurulu Başkanı*

YAZARLAR HAKKINDA

Yrd.Doç.Dr. Levent Yahya ESER

Karadeniz Teknik Üniversitesi Maliye bölümünden mezun oldu. Aynı Üniversitede yüksek lisans ve İktisat Anabilim Dalında da doktora öğrenimini tamamlayan yazar, halen aynı Üniversitenin Maliye bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Ahmet İNNECİ

1989 yılında Kayseri’de doğdu. Erciyes Üniversitesi İİBF Maliye bölümünden mezun oldu. Çukurova Üniversitesi SBE Maliye Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimini tamamlayan ve Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Maliye Anabilim Dalında doktora öğrenimine devam etmekte olan yazar, halen aynı Üniversitenin İİBF Maliye bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Doç.Dr. Neslihan COŞKUN KARADAĞ

1974 yılında Adana’da doğdu. Anadolu Üniversitesi İİBF Maliye bölümünden mezun oldu. Yüksek lisans öğrenimini Anadolu Üniversitesi SBE Maliye Anabilim Dalı Maliye Teorisi programında, doktora öğrenimini ise Hacettepe Üniversitesi SBE Maliye Anabilim Dalında tamamlayan yazar, halen Çukurova Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü Mali Hukuk Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Dr. İlhami ÖZTÜRK

Ankara Üniversitesi SBF Kamu Yönetimi bölümünden mezun oldu. Gazi Üniversitesi SBE Maliye, Başkent Üniversitesi SBE Ekonomi Hukuku ve Hacettepe Üniversitesi SBE Maliye bölümlerinde yüksek lisans ve Gazi Üniversitesi SBE Maliye alanında doktora öğrenimini tamamladı. Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsünde Bankacılık, Rekabet Hukuku, İnşaat Sözleşmeleri Hukuku ve Ticaret Hukuku programlarını ve Okan Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrenimini de tamamlayan yazar, halen Hacettepe Üniversitesi İİBF Maliye bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Prof.Dr. Abuzer PINAR

Ankara Üniversitesi SBF Maliye bölümünden mezun oldu. Yüksek lisans öğrenimini İngiltere/Leicester Üniversitesinde kamu ekonomisi alanında, doktora öğrenimini ise İngiltere/Nottingham Üniversitesinde ekonomi alanında tamamladı. Ankara Üniversitesinde SBF Mali İktisat Anabilim Dalı Başkanı ve Maliye Bölümü Başkanı olarak görev yaptıktan sonra Harran Üniversitesinde SBE Müdürlüğü, İİBF Dekanlığı görevlerinde bulunan yazar, halen Harran Üniversitesi Rektör Yardımcılığı görevini yürütmektedir.

Sedat POLAT

Cumhuriyet Üniversitesi Maliye bölümünden mezun oldu. Karadeniz Teknik Üniversitesi Maliye Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimini tamamlayan ve

doktora öğrenimine devam etmekte olan yazar, halen aynı Üniversitede araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Doç.Dr. Taha Bahadır SARAÇ

1979 yılında Sivas/Yıldızeli’nde doğdu. Selçuk Üniversitesi İİBF İktisat bölümünden mezun oldu. Aynı Üniversitede yüksek lisans ve doktora öğrenimini tamamlayarak 2012 yılında doçent olan yazar, halen Niğde Üniversitesi İİBF İktisat bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Yrd.Doç.Dr. Suat Hayri ŞENTÜRK

Karadeniz Teknik Üniversitesi Maliye bölümünden mezun oldu. Aynı Üniversitede yüksek lisans ve yine aynı Üniversitenin İktisat Anabilim Dalında doktora öğrenimini tamamlayan yazar, halen Gümüşhane Üniversitesi Maliye bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Şahin YEŞİLYURT

Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Maliye bölümünden ve Anadolu Üniversitesi İktisat bölümünden mezun oldu. Bülent Ecevit Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesinin SBE Maliye ortak yüksek lisans öğrenimini tamamlayan ve Yıldırım Beyazıt Üniversitesi SBF Maliye bölümünde doktora öğrenimine devam etmekte olan yazar, halen Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Yrd.Doç.Dr. Cihan YÜKSEL

1981 yılında Almanya’da doğdu. Çukurova Üniversitesi İİBF Maliye bölümünden mezun oldu. Yüksek lisans öğrenimini Çukurova Üniversitesi SBE Maliye Anabilim Dalında, doktora öğrenimini ise Ankara Üniversitesi SBE Maliye (Kamu Ekonomisi) Anabilim Dalında tamamlayan yazar, halen Mersin Üniversitesi İİBF Maliye bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.